

Сергій Федонюк¹

Мережева комунікація Дональда Трампа крізь призму концепції VUCA

У статті досліджено комунікацію Дональда Трампа під час його обрання на пост президента США крізь призму концепції VUCA (мінливість, невизначеність, складність, неоднозначність) та аналізується роль цифрових комунікацій у його політичній діяльності. У контексті VUCA комунікація Д. Трампа призводить до посилення поляризації, емоційної мобілізації, руйнування традиційних інформаційних інститутів та персоналізації політичних стратегій.

Виборча кампанія Д. Трампа стала зразком алгоритмічно керованого інформаційного впливу, що сприяло поширенню емоційно зарядженого контенту, делегітимації традиційних медіа та радикалізації суспільних настроїв. Його президентство супроводжується зміцненням виконавчої влади, загостренням внутрішньополітичних конфліктів, а також переглядом зовнішньополітичних союзів. У міжнародній площині адміністрація Д. Трампа демонструє ізоляціоністську риторику, зменшує залученість США у багатосторонні ініціативи, скорочує військову підтримку ключових партнерів, включаючи Україну, посилює економічний протекціонізм і змінює санкційну політику, внаслідок чого виникає інформаційна невизначеність, що ускладнює дипломатичну та безпекову ситуацію. У контексті боротьби України проти російської агресії непослідовність риторики та зменшення військової підтримки Вашингтоном посилюють інформаційну невизначеність і дипломатичні виклики.

Дослідження підтверджує, що цифрова комунікація Д. Трампа є інструментом політичного впливу та каталізатором VUCA-тенденцій, які трансформують сучасні демократичні процеси, спричиняючи системні зміни у внутрішній і зовнішній політиці, а отже є необхідність переосмислення стійкості демократичних інституцій в епоху, коли цифрова комунікація формує політичні реалії швидше, ніж традиційні механізми управління здатні реагувати.

Ключові слова: Трамп, VUCA, цифрова комунікація, виборча кампанія, політична поляризація, міжнародна безпека, мережевий вплив.

Serhii Fedoniuk¹

Donald Trump's Network Communication Through the Lens of the VUCA Concept

This article examines the phenomenon of Donald Trump's election as President of the United States through the lens of the VUCA concept (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity) and analyzes the role of digital communication in his political activities. In the context of VUCA, D. Trump's communication leads to increased polarization, emotional mobilization, the destruction of traditional information institutions, and the personalization of political strategies.

Trump's election campaign served as a model of algorithmically driven informational influence, fostering the dissemination of emotionally charged content, the delegitimization of traditional media, and the radicalization of public sentiment. His presidency is characterized by the strengthening of executive power, the intensification of domestic political conflicts, and the reassessment of foreign alliances. On the international stage, the Trump administration exhibits isolationist rhetoric, reduces

¹ Кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна. E-mail: sergii.fedoniuk@vnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0003-2853-8905>.

U.S. engagement in multilateral initiatives, scales back military support for key partners, including Ukraine, reinforces economic protectionism, and transforms sanction policies. As a result, an environment of informational uncertainty emerges, complicating diplomatic and security dynamics. In the context of Ukraine's struggle against Russian aggression, Washington's inconsistent rhetoric and reduced military assistance contribute to heightened informational uncertainty and diplomatic challenges. The study confirms that Trump's digital communication is not only a tool of political influence but also a catalyst for VUCA-driven trends that are reshaping contemporary democratic processes.

The study confirms that Trump's digital communication is a tool of political influence and a catalyst for VUCA trends that are transforming modern democratic processes, causing systemic changes in domestic and foreign policy, and therefore there is a need to rethink the sustainability of democratic institutions in an era when digital communication shapes political realities faster than traditional governance mechanisms can respond.

Keywords: Trump, VUCA, digital communication, election campaign, political polarization, international security, network influence.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасний світ дедалі більше характеризується нестабільністю, невизначеністю, складністю та неоднозначністю, що відповідає концепції VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity – мінливість, невизначеність, складність, неоднозначність). У таких умовах політичні процеси вимагають особливих підходів до аналізу та прогнозування. Ефективна передвиборча кампанія Дональда Трампа, яка стала можливою завдяки широкомасштабному використанню цифрових комунікаційних технологій і нових стратегій впливу на виборців, є одним із прикладів таких змін. Його перемога у 2024 р. та подальше управління країною пов'язані з контекстом глобальної політичної поляризації, поширення дезінформації та кризи традиційних демократичних інститутів.

Наукова проблема полягає у визначенні механізмів, які зробили можливим прихід Д. Трампа до влади, а також в аналізі наслідків його політичного стилю управління в контексті VUCA, з особливою увагою до мережових комунікацій, як інструменту формування політичного дискурсу й впливу на електорат, адже цифрові медіа відіграли значну роль у формуванні політичної реальності, що значною мірою сприяло поляризації суспільства й трансформації демократичних процесів.

Значення цього дослідження полягає в глибшому розумінні впливу нових комунікаційних технологій на традиційні політичні механізми. Аналіз президентства Д. Трампа в такому аспекті дасть змогу оцінити сучасні виклики для демократій, а також розробити підходи для прогнозування майбутніх політичних процесів у цифрову епоху.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні наукові дослідження підтверджують значний вплив цифрових технологій на політичну динаміку й виборчі процеси. Зокрема, дослідження Р. Родрігес Андрес (2018) показало, що соціальні мережі й таргетовані цифрові кампанії відіграли вирішальну роль у перемозі Д. Трампа ще в 2016 р., що стало прецедентом для використання алгоритмічно керованих інформаційних потоків у політичних кампаніях². Подальші дослідження (Б. Коста, 2021³; Б. Кім, 2024⁴) доводять, що подібні методи були ще більш ефективно використані у 2020 й 2024 рр., даючи змогу Д. Трампу обходити традиційні медіа й безпосередньо комунікувати з виборцями.

Результати досліджень М. Бретт-Кроутер (2018)⁵ та М. Діоп (2024)⁶ підтверджують, що політична нестабільність, яка супроводжувала президентство Д. Трампа, з часом лише посилю-

² Rodríguez Andrés, R. (2018). Trump 2016, ¿presidente gracias a las redes sociales? *Palabra Clave*, 21(3). Retrieved from <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6496368> (accessed 10 March 2025).

³ Costa, B. F. (2021). Donald Trump's political communication on facebook – an analysis of the pre-election period (2020). *Thematic Dossier: International Relations and Social Networks*, July. <https://doi.org/10.26619/1647-7251.DT21.8>.

⁴ Kim, B. (2024). Social media and political polarization. *Journal of Media Law, Ethics and Policy Research*, 23(1), 1–46. <https://doi.org/10.26542/JML.2024.4.23.1.1>.

⁵ Brett-Crowther, M. (2018). Turbulent politics, stable science, relevant ethics. *International Journal of Environmental Studies*, 75(1), 3–15. <https://doi.org/10.1080/00207233.2017.1406726>.

лася у зв'язку з поляризацією суспільства. І. де Пас Гонсалес і Дж. Л. Контрерас Рамірес (2019)⁷ показали, що стратегія Д. Трампа щодо дискредитації традиційних медіа й державних інституцій сприяла конституційним кризам та ескаляції внутрішньополітичних конфліктів. Крім того, роботи П. Доддс та ін. (2021)⁸ і К. Фрейзер (2020)⁹ вказують на зростаючу роль інформаційного хаосу та маніпуляцій у цифровому просторі, що використовуються як механізм впливу на виборців.

Важливим є також аспект міжнародної політики. С. Сісванто (2018)¹⁰ стверджує, що управлінський стиль Д. Трампа та його зовнішньополітичні рішення спричинили турбулентність у глобальних дипломатичних відносинах. Це узгоджується з сучасними оцінками впливу VUCA на міжнародні відносини, де політична невизначеність і фрагментованість інформаційних потоків ускладнюють процеси ухвалення рішень на глобальному рівні (див, наприклад, передмову А. Буске та Гейера до спеціального випуску *Cambridge Review of International Affairs* про складність і міжнародну арену (2011)¹¹ та інші статті в тому ж числі часопису).

Таким чином, аналіз останніх наукових публікацій підтверджує ключові тези цієї роботи: цифрова комунікація є суттєвим інструментом політичного впливу у сучасному світі, а адміністрація Д. Трампа – яскравий приклад політичної нестабільності в умовах VUCA.

Мета й завдання дослідження. Метою цієї статті є аналіз цифрової масової комунікації Дональда Трампа крізь призму концепції VUCA, а також її наслідків в аспекті впливу на політичні процеси та сферу міжнародних відносин. Досягнення поставленої мети передбачало вирішення таких завдань: аналіз концепції VUCA та її впливу на сучасні політичні процеси; дослідження суттєвих аспектів мережевої комунікації, що використовувалися у передвиборчій кампанії Д. Трампа; виявлення впливу цифрової комунікації на поляризацію суспільства та зміну традиційних механізмів політичної мобілізації; оцінювання VUCA-наслідків цифрової комунікації Д. Трампа та його президентства для внутрішньої та міжнародної політики США, а також для України в контексті VUCA й мережевої комунікації.

Пропонована стаття підготовлена в межах проєкту «Протидія ЄС зовнішньому інформаційному маніпулюванню та втручанню» програми ERASMUS+ напряму Модуль Жана Моне (№ 101172342 ERASMUS-JMO-2024-MODULE).

Виклад основного матеріалу дослідження

Концепція VUCA та її вплив на сучасні політичні процеси

Концепція VUCA активно використовується для аналізу політичних процесів у світі, що перебуває в стані нестабільності. Спочатку цей термін був уведений для військових стратегій, але згодом, як пише Р. Больден, став важливим інструментом для розуміння глобального управління, політичного лідерства та міжнародних відносин (згаданий автор також у цьому контексті розглядає президентські вибори 2016 р. у США)¹².

⁶ Diop, M. (2024). An analysis of leadership and political scandals under the Trump administration: 2017–2021. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 13(9). Retrieved from <https://www.ijsr.net/getabstract.php?paperid=SR24921180723>. (accessed 10 March 2025).

⁷ de Paz González, I., & Contreras Ramírez, J. L. (2019). Expansion of Corporative Free Speech and the Ongoing Constitutional Crisis in the United States. *Dikaion*, 28(2). <https://doi.org/10.5294/dika.2019.28.2.2>

⁸ Dodds, P. S., Minot, J. R., Arnold, M. V., Alshaabi, T., Adams, J. L., Reagan, A. J., & Danforth, C. M. (2021). Computational timeline reconstruction of the stories surrounding Trump: Story turbulence, narrative control, and collective chronopathy. *PLOS ONE*, 16(12), e0260592. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260592>.

⁹ Fraser, C. (2020). Donald J. Trump and the politics of democratic dysfunction. *Fast Capitalism*, 17(1). <https://doi.org/10.32855/fcapital.202001.010>.

¹⁰ Siswanto, S. (2018). *Kepemimpinan Donald Trump dan Turbulensi Tatanan Dunia* [Donald Trump's Leadership and the Turbulence of the World Order]. *Jurnal Penelitian Politik*, 15(1). <https://doi.org/10.14203/jpp.v15i1.735>.

¹¹ Bousquet, A., & Geyer, R. (2011). Introduction: complexity and the international arena. *Cambridge Review of International Affairs*, 24(1), 1–3. <https://doi.org/10.1080/09557571.2011.558713>.

¹² Bolden, R. (2019). Leading in turbulent times: Learning to live with paradox. *ILA Member Connector*. Retrieved from <https://uwe-repository.worktribe.com/output/913527>. (accessed 10 March 2025).

Специфіку компонентів VUCA проаналізовано в низці праць, зокрема таких авторів, як Т. Вессіо, Ч. Джадд і В. Кван¹³, В. Перді-Вонз і Р. Ейбах¹⁴, Г. Боденхаузен і Д. Пірі¹⁵. Узагальнюючи, це можна описати як змінний сценарій, повний змінних і неточностей, що також називають «Світом VUCA» (Ю. Штім¹⁶; В. Вайтмен¹⁷; Н. Беннет і Г.Д. Лемуен¹⁸). Проте, дослідивши літературу з теми «Світ VUCA», М. Кальвосо та І. Франко зробили висновки, що станом на 2022 р. більшість робіт були опубліковані протягом останніх менше як 5 років, а їх автори підходять до теми непрямим чином або з фокусом, відмінним від первинної концепції VUCA¹⁹. Ці ж автори відмічають, що в більшості публікацій VUCA стосується непередбачуваного, нестабільного, динамічного середовища, що наближається до хаосу. Водночас С. Аокі пише, що VUCA – це концепція, поширена в діловому світі, хоча все ще невідома в університетських дослідженнях, особливо в гуманітарних і соціальних науках, але проте вона є короткою характеристикою сучасного суспільства. Автор стверджує: «Без перебільшення можна сказати, що історія людства була історією VUCA у всіх її різноманітних аспектах. Ми неодноразово переживали завоювання й територіальну експансію за рахунок руйнування, об'єднання та поділу держав за допомогою сили, стабільність і кризи соціальних систем за допомогою управління, війну і мир. А сьогодні передові інформаційні технології та наукові досягнення створили "невизначену" й "важко передбачувану" соціальну ситуацію» (С. Аокі)²⁰.

У політичному контексті VUCA характеризує середовище, в якому приймаються державні рішення: мінливість політичного ландшафту, невизначеність у міжнародних відносинах, складність сучасних політичних викликів і неоднозначність інформаційних потоків. Зокрема, управління в умовах VUCA вимагає від політичних лідерів нових підходів до координації та прийняття рішень, що особливо актуально в контексті сучасної геополітичної напруженості та кризи демократичних інститутів²¹.

Також установлено, що нестабільність і невизначеність у політиці значною мірою зумовлені цифровими комунікаціями, які впливають на мобілізацію електорату, розширюють інформаційні кластери та створюють паралельні реальності в суспільній свідомості, зокрема, протестна комунікація в цифровому середовищі стає непередбачуваною через саморегульовані соціальні мережі, які ускладнюють контроль над політичними процесами²². У будь-якому разі світ VUCA характеризується нелінійністю взаємодій, що призводить до відсутності розуміння ситуації та нездатності передбачити розвиток подій²³.

Ми розглядаємо світ VUCA як сучасний глобальний контекст, що характеризується швидкими змінами, невизначеністю, складністю та неоднозначністю. Аналіз факторів VUCA дає

¹³ Vescio, T. K., Judd, C. M., & Kwan, V. S. Y. (2004). The crossed-categorization hypothesis: Evidence of reductions in the strength of categorization, but not intergroup bias. *Journal of Experimental Social Psychology*, 40(4), 478–496. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2003.09.005>.

¹⁴ Purdie-Vaughns, V., & Eibach, R. P. (2008). Intersectional invisibility: The distinctive advantages and disadvantages of multiple subordinate-group identities. *Sex Roles*, 59(5–6), 377–391. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9424-4>.

¹⁵ Bodenhausen, G. V., & Peery, D. (2009). Social categorization and stereotyping in vivo: The VUCA challenge. *Social and Personality Psychology Compass*, 3(2), 133–151. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2009.00167.x>.

¹⁶ Stiehm, J. H. (2002). *The U.S. Army War College: Military education in a democracy*. Philadelphia, PA: Temple University Press.

¹⁷ Whiteman, W. E. (1998), *Training and educating army officers for the 21st century: implications for the United States military academy*, Carlisle, PA: US Army War College.

¹⁸ Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What a difference a word makes: Understanding threats to performance in a VUCA world. *Business Horizons*, 57(3), 311–317. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2014.01.001>.

¹⁹ Calvosa, M. and Franco, I. (2022). Descomplicando o VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity). XLVI Encontro da ANPAD – EnANPAD 2022. On-line – 21–23 de set de 2022 2177–2576. Retrieved from <https://bit.ly/3Yr43b0>. (accessed 10 March 2025).

²⁰ Aoki, S. (2021). About variability, uncertainty, complexity and ambiguity. *Inter Faculty*, 11, ix–xvi. Retrieved from https://tsukuba.repo.nii.ac.jp/record/2003283/files/IF_11-ix.pdf (accessed 10 March 2025).

²¹ Liu, H., Lee, C., & Goh, J. (2024). Introduction: Agile governance for a volatile, uncertain, complex, and ambiguous world. *Global Policy*. <https://doi.org/10.1111/1758-5899.13439>.

²² Fedoniuk, S. (2023). The VUCA-nature of modern protest communication. *Journal of Applied Journalism & Media Studies*, 12(2), 205–222. https://doi.org/10.1386/ajms_00114_1.

²³ Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What VUCA really means for you. *Harvard Business Review*, 92(1/2).

змогу краще розуміти політичні процеси в такому світі, а також прогнозувати тенденції розвитку державного управління та міжнародної політики в епоху цифрової трансформації.

Особливості комунікаційної стратегії Д. Трампа

У листопаді 2024 р. Дональд Трамп здобув перемогу на президентських виборах у США, що стало одним із найпомітніших політичних зрушень у світовій політиці останніх років. Станом на березень 2025 р. його адміністрація вже здійснила низку реформ, спрямованих на посилення економічного протекціонізму, зміцнення внутрішнього контролю та посилення інформаційної боротьби з опонентами. Промова Д. Трампа перед спільною сесією Конгресу 4 березня 2025 р. закріпила його курс на кардинальні зміни у внутрішній та зовнішній політиці США²⁴, що цілком відповідає проявам елементів VUCA.

Однією з ключових рис кампанії Д. Трампа стала стратегія використання цифрових комунікацій, яка допомагає йому безпосередньо звертатися до виборців, минаючи традиційні медіа. Водночас соціальні мережі, керовані алгоритмами, створюють інформаційні кластери, які підсилюють поляризацію суспільства та формують альтернативні реальності для різних груп населення, оскільки соціальні платформи обмежують можливості для конструктивного діалогу між представниками різних політичних поглядів (В. Кім²⁵; С. Сантос і М. Грібелер²⁶).

Ще під час виборчої кампанії 2016 р. соціальні мережі стали головним інструментом політичного просування Д. Трампа, що заклало основу для нового типу комунікації в американській політиці²⁷. Використання таргетованого контенту й алгоритмічного підбору інформації сприяло мобілізації виборців, але також проявилось в радикалізації та відокремленні груп підтримки від альтернативних поглядів²⁸. У зв'язку з цим у збірній праці за ред. Р. Бочковскі та З. Папачаріссі низка журналістів і медійних експертів пишуть про початок медійної трансформації в політичній комунікації ХХІ ст.²⁹. Аналогічні тенденції проявилися і під час кампанії 2020 р., коли *Twitter* використовувався для мобілізації електорату та створення інформаційного середовища, що підтримувало політичний наратив Д. Трампа³⁰.

Соціальні медіа дають змогу політикам безпосередньо формувати порядок денний, мінімізуючи роль традиційних медіа як посередників. Це особливо помітно у випадку Д. Трампа, чий стиль комунікації на соціальних платформах, зокрема *Twitter*, суттєво вплинув на сприйняття політичних подій громадськістю³¹. По суті, Д. Трамп використовував соціальні мережі не лише для самопросування, а й для створення альтернативного медіасередовища, де його меседжі розповсюджувалися без критичного аналізу традиційних журналістських платформ³². Це дало змогу формувати власний порядок денний, зміцнювати власну політичну базу та нейтралізувати опонентів через цифрові комунікаційні канали. Важливий аспект цієї стратегії – перетворення політичної комунікації на персоналізоване повідомлення, яке сприймається виборцями безпосередньо від лідера, а не через інституційні канали. Це значно підвищило ефективність політичної мобілізації та зміцнило електоральну базу Д. Трампа³³.

²⁴ Filippov, A. (2025). How Trump addressed Congress and what his statements on Ukraine mean. *European Pravda*, March 5. Retrieved from <https://www.eurointegration.com.ua/eng/news/2025/03/5/7206452/> (accessed 10 March 2025).

²⁵ Kim, B. (2024). Op. cit.

²⁶ Santos, S., & Griebeler, M.D. (2020). Political Polarization and Blatant Lies on Social Media. *Political Behavior: Cognition*. Retrieved from <https://www.semanticscholar.org/paper/Political-Polarization-and-Blatant-Lies-on-Social-Santos-Griebeler/b50eb73b89c2c9c7e32a64ebba4154c2b78411d3> (accessed 10 March 2025).

²⁷ Rodríguez Andrés, R. (2018). Op. cit.

²⁸ Grover, P., Kar, A. K., Dwivedi, Y. K., & Janssen, M. (2019). Polarization and acculturation in US Election 2016 outcomes – Can Twitter analytics predict changes in voting preferences. *Technological Forecasting and Social Change*, 145, 438–460. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2018.09.009>.

²⁹ Boczkowski, P. J., & Papacharissi, Z. (Eds.). (2018). *Trump and the media*. MIT Press.

³⁰ Costa, B. F. (2021). Op. cit.

³¹ Bissonette, D. (2020). “Modern Day Presidential:” Donald Trump and American politics in the age of Twitter. *The Journal of Social Media in Society*, 9(1). Retrieved from <https://thejsms.org/index.php/JSMS/article/view/472> (accessed 10 March 2025).

³² Naves, M.-C. (2020). Donald Trump et les médias. In *Trump (Pouvoirs, n°172, pp. 75–85)*. Paris: Seuil. Retrieved from <https://revue-pouvoirs.fr/donald-trump-et-les-medias/> (accessed 10 March 2025).

³³ Tasente, T., & Rus, M. (2019). Donald Trump's social media communication or the voice of a man is stronger than the voice of an institution. *Technium Social Sciences Journal*, 1(1), 1–8. <https://doi.org/10.47577/tssj.v1i1.27>.

Окрім створення позитивного іміджу, кампанія активно використовувала риторику сумнівів щодо чесності виборів. Дослідження Дж. Строммер-Галлі та ін. свідчить, що стратегія інформаційного впливу Д. Трампа включала поширення меседжів, які підривали довіру до виборчої системи США³⁴. Соціальні медіа забезпечували прямий контакт кандидата з виборцями та сприяли емоційній залученості й персоналізованій політичній мобілізації. Д. Трамп ефективно використовував меми, вірусні відео та алгоритмічний таргетинг, що сприяло швидкому поширенню меседжів і зміцненню політичної лояльності серед його електорату³⁵.

Під час виборчої кампанії 2024 р. Дональд Трамп також активно використовував цифрові комунікаційні стратегії, які суттєво вплинули на його перемогу та продовжують підтримувати політичну присутність після виборів. На відміну від традиційних стратегій, що ґрунтувалися на телевізійній рекламі й безпосередніх зустрічах із виборцями, кампанія Д. Трампа значною мірою покладалася на соціальні мережі та алгоритмічно керовану дистрибуцію контенту³⁶. Одним із ключових інструментів кампанії стало використання соціальних платформ *Truth Social*, *X* (раніше *Twitter*), *Twitch*, *TikTok* та *YouTube*. Його кампанія була відзначена інноваційним підходом до цифрового маркетингу, включаючи також участь у популярних подкастах³⁷. Зокрема, це стосується участі в нішевих подкастах, таких як *The Joe Rogan Experience*, що допомогло залучити чоловічу аудиторію серед незалежних і республіканськи налаштованих виборців³⁸. Кампанія Д. Трампа активно співпрацювала з інфлюенсерами та подкастерами, такими як *Nelk Boys*, для залучення молодшої чоловічої аудиторії через нетрадиційні медіаплатформи, наприклад пов'язані зі спортивною тематикою³⁹. Відеоконтент у передвиборчій кампанії Д. Трампа мав значний емоційний вплив та сприяв формуванню відчуття «приналежності» серед його прихильників. Значну роль у кампанії відіграли персоналізовані повідомлення, засновані на аналізі електоральних уподобань виборців, що дало змогу мобілізувати специфічні групи виборців, зокрема в штатах, що мали важливе значення для виборчого процесу.

Аналіз медійних стратегій підтверджує, що центральним фактором у мобілізації прихильників був популістський характер комунікації Д. Трампа (О. Решетар⁴⁰; Ф. Цзян⁴¹). Цей популізм нічим не обмежувався, базуючись на основі глибокого розуміння людської поведінки, яке «дало змогу Трампу побудувати надзвичайну політичну та бізнес-кар'єру на основі брехні всім навколо та розсунення меж "нормального" до межі зламу» (З. Бошамп)⁴². Таким чином, передвиборча кампанія Дональда Трампа у 2024 р. стала зразком ефективного використання в політичній боротьбі цифрових технологій та «необмеженого» популізму.

³⁴ Stromer-Galley, J., Kim, P., Khoury, C., McKernan, B., Hemsley, J. (2022). Seeding Doubts About Voting: Trump and Biden Rhetoric Online in the 2020 U.S. Presidential Election. *Paper presented at AoIR 2022: The 23rd Annual Conference of the Association of Internet Researchers*. Dublin, Ireland, 2-5 November. Retrieved from <https://spir.aoir.org/ojs/index.php/spir/article/view/13090/10989> (accessed 10 March 2025).

³⁵ Horan, J., Brubaker, J., King, A., & Meinhold, S. (2024, August 13). Tweet like Trump: Political branding and Twitter usage among congressional candidates in 2020 and 2022. *Social Science Quarterly*. <https://doi.org/10.1111/ssqu.13430>.

³⁶ Isenstadt, A. (2024). Inside Trump's push to win over the 'bro' vote. *Politico*, October 9. Retrieved from <https://www.politico.com/news/2024/10/09/trump-bro-vote-hawk-tuah-girl-00183129> (accessed 10 March 2025).

³⁷ Khan, S. (2024). The bold marketing tactics behind Trump's return: Twitch, Logan Paul, and a surprise endorsement. *Adweek*, November 5. Retrieved from <https://www.adweek.com/social-marketing/trumps-bold-marketing-tactics-in-2024/> (accessed 10 March 2025).

³⁸ Schlott, R. (2024). Trump's savvy memes and flashy edits trounce Harris in war for precious views from young voters. *New York Post*, October 29. Retrieved from <https://nypost.com/2024/10/29/us-news/trump-is-beating-harris-in-the-tiktok-war-heres-why/> (accessed 10 March 2025).

³⁹ Isenstadt, A. (2024). Op. cit.

⁴⁰ Reshetar, O. (2024). Impoliteness strategy in Donald Trump's election campaign discourse. *Věda a perspektivy*, 1(32), 158-168. [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1\(32\)-158-168](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1(32)-158-168).

⁴¹ Jiang, F. (2023). The Impact of Mass Media on Vote Structure and Party Politics in U.S. Elections in the Framework of Trumps Populism. *Lecture Notes in Education Psychology and Public Media*. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/b306/2edc188c718cf55b2807d323038d7c3418ee.pdf> (accessed 10 March 2025).

⁴² Beauchamp, Z. (2024). The increasingly bizarre — and ominous — home stretch of Trump's 2024 campaign. *Vox*, October 18. Retrieved from <https://www.vox.com/politics/378299/trump-military-threat-dancing-town-hall> (accessed 10 March 2025).

Дональд Трамп також зосередився на співпраці з впливовими особами та використанні мемів, що сприяло залученню молоді й підвищенню впізнаваності його кампанії. Так, Ілон Маск, власник платформи X (раніше *Twitter*), активно підтримував кампанію, використовуючи свою соціальну медіаплатформу для просування контенту на підтримку Д. Трампа та критики традиційних медіа⁴³. Поєднання соціальних медіа, вірусного контенту, емоційно заряджених відео та алгоритмічного таргетингу дало змогу посилити політичну лояльність своєї аудиторії та мінімізувати вплив традиційних медіа на формування громадської думки.

Після виборів Д. Трамп продовжив використання цифрових платформ для просування своєї політики та підтримки зв'язку з прихильниками, зокрема через *Truth Social* (соціальну мережу, засновану компанією Д. Трампа як альтернативу традиційним соцмережам, де він поширює власні повідомлення й політичні наративи). Зазначимо також, що цифрова стратегія Д. Трампа включає й використання штучного інтелекту, що було продемонстровано у відеоконтенті, створеному в лютому 2025 р., коли він опублікував згенероване відео *Trump Gaza*, яке стало вірусним та продемонструвало здатність використовувати новітні технології для політичної комунікації⁴⁴.

Ці стратегії підкреслюють ефективність цифрових комунікацій у сучасній політиці, даючи змогу безпосередньо звертатися до виборців та формувати громадську думку без посередництва традиційних медіа.

Поляризація суспільства й трансформація політичної мобілізації

Медіаполітика Дональда Трампа є одним із найяскравіших прикладів використання цифрової комунікації як механізму політичної мобілізації та соціальної поляризації. Його комунікаційна стратегія базується на обході традиційних медіа та створенні паралельних інформаційних просторів, що дає змогу безпосередньо впливати на суспільну думку (А. Дієз-Грасія та ін.)⁴⁵. Соціальні мережі стали основним каналом поширення меседжів, спрямованих на дискредитацію опонентів, делегітимізацію офіційних установ та створення альтернативної інформаційної реальності.

Одним із головних механізмів, що сприяв поляризації суспільства, стала дезінтермедіація (*disintermediation*), тобто усунення традиційних посередників у процесі комунікації між лідером і виборцями. Завдяки цьому Д. Трамп міг поширювати емоційно заряджений контент, який не проходив редакційного контролю традиційних медіа, що сприяло ескалації суспільних конфліктів та радикалізації політичного дискурсу⁴⁶. Його риторика на платформі X (*Twitter*) характеризувалася високим рівнем негативізму й агресивної полеміки щодо політичних опонентів і традиційних медіа⁴⁷.

Адміністрація Д. Трампа стала символом політичної турбулентності, що підтверджується численними дослідженнями. Зокрема, М. Бретт-Кроутер підкреслює, що політичний стиль Д. Трампа дестабілізував міжнародний порядок, спричинивши зростання популізму⁴⁸. М. Діоп указує на численні політичні скандали, які характеризували адміністрацію Д. Трампа та впливали на внутрішню й зовнішню політику США⁴⁹. Інший аналіз свідчить про конституційні кризи, викликані політикою Д. Трампа, зокрема через правові виклики його ініціатив у Верховно-

⁴³ Robertson, D. (2024). Elon Musk goes all-in for Trump: The suddenly MAGA tycoon is pushing the boundaries of what social platforms (and tycoons) have done in politics. *Politico*, November 5. Retrieved from <https://www.politico.com/news/2024/11/05/elon-musk-trump-twitter-x-election-00187467> (accessed 10 March 2025).

⁴⁴ Chayka, K. (2025). Donald Trump's A.I. propaganda. *The New Yorker*, March 5. Retrieved from <https://www.newyorker.com/culture/infinite-scroll/donald-trumps-ai-propaganda> (accessed 10 March 2025).

⁴⁵ Díez-Gracia, A., Sánchez-García, P., & Martí-n-Román, J. (2023). Disintermediation and disinformation as a political strategy: use of AI to analyse fake news as Trump's rhetorical resource on Twitter. *Profesional De La información*, 32(5). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.sep.23>.

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Domínguez-García, R., Méndez-Muros, S., Pérez-Curiel, C., & Hinojosa-Becerra, M. (2023). Political polarization and emotion rhetoric in the US presidential transition: A comparative study of Trump and Biden on Twitter and the post-election impact on the public. *Profesional De La información*, 32(6). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.nov.06>.

⁴⁸ Brett-Crowther, M. (2018). Op. cit.

⁴⁹ Diop, M. (2024). Op. cit.

му суді⁵⁰. Також, С. Сісванто зазначає, що непослідовність політики Д. Трампа стала причиною міжнародних дипломатичних напружень⁵¹. Крім того, П. Доддс та ін. розкривають масштабний інформаційний хаос, спричинений управлінським стилем Д. Трампа⁵², а К. Фрейзер акцентує на його впливі на інституційну кризу американської демократії⁵³.

Ці дослідження підтверджують, що адміністрація Д. Трампа стала символом політичної турбулентності, підриваючи традиційні політичні норми, спричиняючи судові справи, конституційні кризи та міжнародну нестабільність, отже його президентство є важливим кейсом для аналізу політичної турбулентності в сучасному VUCA-середовищі.

Звісно, поляризація є не лише наслідком цифрової комунікації, а й свідомою стратегією політичних лідерів, таких як Д. Трамп⁵⁴. Проте використання алгоритмів соціальних мереж дає змогу підсилювати існуючі переконання виборців, створюючи ефект «інформаційних бульбашок» та обмежувати доступ до альтернативних точок зору. Це сприяє формуванню закритих медійних екосистем, де політична ідентичність зміцнюється через постійне повторення та підкріплення вже сформованих поглядів.

У 2024 р. стратегія Д. Трампа включала масоване використання таргетованої реклами та персоналізованих повідомлень, що мали підвищену емоційну складову та сприяли «особистому контакту» з кандидатом, про що пише Б. Кім⁵⁵. Той самий автор стверджує, що соціальні платформи суттєво впливають на політичну поляризацію, зменшуючи можливість конструктивного діалогу між представниками різних політичних поглядів⁵⁶. Адже соціальні мережі, керовані алгоритмами, створюють відносно ізольовані кластери, які підсилюють поляризацію суспільства та формують альтернативні реальності для різних груп населення.

Цифрові комунікаційні стратегії відіграли ключову роль у передвиборчій кампанії Д. Трампа ще у 2016 р., але їхній вплив лише посилювався в 2024 р. Використання таргетованого контенту й алгоритмічного підбору інформації сприяло мобілізації виборців, але також радикалізації та відокремленню груп підтримки від альтернативних поглядів⁵⁷.

Отже, цифрова комунікація у виконанні Д. Трампа посилює суспільну поляризацію і змінює традиційні механізми політичної мобілізації. Використання соціальних медіа, технологій персоналізації та стратегій емоційного залучення робить політичний процес більш фрагментованим і непередбачуваним, що в контексті VUCA-світу створює додаткові виклики для демократії.

VUCA-наслідки цифрової комунікації Дональда Трампа

Політична стратегія Дональда Трампа є логічним продовженням його підходу до цифрової комунікації та інформаційного впливу, що значно посилює прояви VUCA у внутрішньо- та зовнішньополітичних процесах. Масштабне використання соціальних мереж та алгоритмічних механізмів посилює політичну поляризацію, що, у свою чергу, вплинуло на державне управління та міжнародні відносини.

Одним із головних наслідків дезінтермедіації політичного дискурсу є те, що інформаційні потоки стають менш контрольованими та більш поляризованими⁵⁸. І Д. Трамп використовує соціальні платформи не лише для трансляції власного меседжу, але й для дискредитації своїх опонентів та створення альтернативної політичної реальності, що зміцнює йому базу підтримки, водночас віддаляючи його противників від спільного наративного поля⁵⁹.

Поляризація, спричинена цифровою комунікацією, трансформує політичну мобілізацію. Якщо раніше агітація будувалася на структурованій роботі партійних осередків, то в епоху

⁵⁰ de Paz González, I., & Contreras Ramírez, J. L. (2019). Op. cit.

⁵¹ Siswanto, S. (2018). Op. cit.

⁵² Dodds, P. S., Minot, J. R., Arnold, M. V., Alshaabi, T., Adams, J. L., Reagan, A. J., & Danforth, C. M. (2021). Op. cit.

⁵³ Fraser, C. (2020). Op. cit.

⁵⁴ Teruel-Rodríguez, L. (2023). Increasing political polarization with disinformation: A comparative analysis of the European quality press. *Profesional De La información*, 32(6). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.nov.12>.

⁵⁵ Kim, B. (2024). Op. cit.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Grover, P., Kar, A. K., Dwivedi, Y. K., & Janssen, M. (2019). Op. cit.

⁵⁸ Díez-Gracia, A., Sánchez-García, P., & Martí-n-Román, J. (2023). Op. cit.

⁵⁹ Domínguez-García, R., Méndez-Muros, S., Pérez-Curiel, C., & Hinojosa-Becerra, M. (2023). Op. cit.

цифрової політики політичні кампанії все більше покладаються на мобілізацію через соціальні мережі й таргетовану рекламу⁶⁰. У результаті формується нестійке середовище, в якому підтримка політиків може швидко змінюватися під впливом інформаційних криз і маніпулятивних кампаній.

Крім того, варто зазначити, що цифрова комунікація сприяє конструюванню ефекту «емоційної реальності», коли політичні рішення та оцінки ґрунтуються більше на емоціях, аніж на раціональному аналізі фактів (К. Джайн та ін.)⁶¹. Риторика Д. Трампа, зокрема у соцмережах, відзначається високим рівнем емоційного забарвлення, що впливає на реакцію аудиторії та сприяє більшій мобілізації прихильників. Це призводить до загострення поділу на «своїх» і «чужих» у політичній комунікації, що в результаті посилює напруженості й потенційно виступає одним із аспектів VUCA-світу.

Ще одним важливим елементом є підрив довіри до державних інституцій. Використовуючи платформу X (Twitter) та інші соціальні мережі, Д. Трамп активно поширював меседжі про корупцію в уряді, недовіру до виборчої системи та маніпуляції в політичному процесі⁶². Як наслідок, формується паралельна реальність, у якій значна частина електорату перестає сприймати державні органи як легітимні та шукає альтернативні форми політичної мобілізації, зокрема рухи громадянської непокори, інформаційні кампанії та радикалізацію протестних настроїв.

Також важливо підкреслити, що цифрова комунікація у виконанні Д. Трампа розширює роль персоналізованих політичних стратегій. Завдяки використанню великих даних і поведінкової аналітики кампанії Д. Трампа можуть адаптувати меседжі до конкретних демографічних груп у режимі реального часу⁶³. Це створює умови для максимальної ефективності політичної мобілізації, але також робить інформаційний простір більш нестабільним і вразливим до маніпуляцій.

Таким чином, VUCA-прояви цифрової комунікації Д. Трампа полягають у посиленні поляризації, емоційної мобілізації, руйнуванні традиційних інформаційних інститутів та персоналізації політичних стратегій. Це змінює характер політичного процесу в США й потенційно формує глобальні тренди щодо використання цифрових технологій у політиці.

Вплив на внутрішню та міжнародну політику

Президентство Дональда Трампа суттєво впливає як на внутрішню, так і на міжнародну політику США. В умовах VUCA-світу його політичний курс вирізняється нестабільністю, непрогнозованістю та радикальними змінами у сфері державного управління й дипломатії.

Політична поляризація, загострена цифровими медіа, безпосередньо впливає на державне управління. Поглиблення конфліктів між політичними партіями, зростання соціальної напруженості та радикалізація окремих груп створюють нестабільність у політичній системі США, яка зазнає змін: зміцнюється виконавча влада й зростає кількість конфліктів між федеральним урядом і окремими штатами, що свідчить про загострення внутрішньої політичної напруженості. Посилюється вплив популістської риторики на державне управління, що змінює традиційні механізми політичного процесу⁶⁴. К. Агарвал аналізує, як радикалізація політичних позицій та ідеологічний розкол між партіями призводять до стагнації в Конгресі, що ускладнює ухвалення рішень та поглиблює конфлікти між федеральним урядом і штатами⁶⁵. Дослідження зазначеного автора підтверджує, що поляризація веде до зниження продуктивності законодавчого процесу, посилення політичної нестабільності та перерозподілу влади на користь виконавчої гілки.

Адміністрація Д. Трампа реагує на суспільні виклики шляхом посилення виконавчої влади, що супроводжується жорсткішими заходами у сфері імміграційної політики та економічного

⁶⁰ Kim, B. (2024). Op. cit.

⁶¹ Jain, K., Bapna, M., Garg, A., & Jain, J. (2022). Influence of Social Media on Electorate's Perception towards Political Party and Its Brand Building. *Res Militaris*, 12(6). Retrieved from <https://resmilitaris.net/uploads/paper/10b4302c118413e6112cc72eb3f99c49.pdf> (accessed 10 March 2025).

⁶² Stromer-Galley, J., Kim, P., Khoury, C., McKernan, B., Hemsley, J. (2022). Op. cit.

⁶³ Reshetar, O. (2024). Op. cit.

⁶⁴ Diop, M. (2024). Op. cit.

⁶⁵ Agarwal, K. (2024). How does political polarization impact legislative gridlock and policy-making processes. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 29(10), 53-64. <https://doi.org/10.9790/0837-2910065364>.

регулювання. Розпочато наймасштабнішу депортацію в історії США, скасування громадянства для дітей мігрантів та припинення гуманітарного захисту для нелегальних іммігрантів⁶⁶. Подібні заходи викликають ще більшу поляризацію суспільства та загострення соціальних конфліктів. Це лише посилює прояв VUCA, оскільки суспільна напруга загострюється у зв'язку з непрогнозованістю політичного курсу.

Зовнішньополітичний курс Д. Трампа стає ще менш передбачуваним і більш конфронтаційним. У сфері економіки другий термін Д. Трампа супроводжується посиленням протекціоністської політики. Уведення нових мит і торговельних обмежень щодо Китаю та ЄС, а також жорстка риторика щодо глобальних корпорацій формують нестабільне бізнес-середовище⁶⁷. Зовнішньополітичні рішення Д. Трампа сприяють напруженню у відносинах із Китаєм, Європейським Союзом та країнами Латинської Америки⁶⁸. Економічні санкції, тарифні обмеження та вихід США з міжнародних угод викликають турбулентність у світовій економіці та посилюють нестабільність міжнародної торгівлі.

Протекціонізм Д. Трампа має суперечливі наслідки, – з одного боку, він сприяє розвитку внутрішнього виробництва, але з іншого – провокує торговельні війни, які потенційно посилюватимуть інфляцію та економічну невизначеність.

На міжнародній арені політика Д. Трампа характеризується ізоляціонізмом та односторонніми діями. США переглядають свої зобов'язання в міжнародних організаціях і альянсах, відмовляючись від фінансування глобальних ініціатив та вимагаючи від союзників збільшення оборонних витрат. Політичний курс «Америка передусім» (America First) посилює кризу багатосторонньої дипломатії. США зменшують участь у міжнародних організаціях, переглядають союзницькі відносини та посилюють тиск на економічних конкурентів через санкції й торговельні бар'єри⁶⁹. У результаті міжнародні гравці отримують підстави втрачати орієнтир стабільності у відносинах зі США.

Окрім економічного впливу, змінюється й військово-політична стратегія США. Адміністрація Д. Трампа знижує свою військову присутність у деяких регіонах, водночас демонструючи агресивну риторику щодо країн-конкурентів, що лише посилює геополітичну напруженість. Це відповідає логіці VUCA, оскільки відсутність прогнозованості у зовнішній політиці США підвищує ризики конфліктів і дестабілізує систему міжнародної безпеки. Непередбачуваність у дипломатії та військовій стратегії США підвищує ризик збройних конфліктів і посилює політичну невизначеність у регіональному вимірі⁷⁰. В умовах VUCA-світу це посилює ризики глобальних криз і ускладнює довгострокове планування міжнародних відносин.

Наслідки політики Д. Трампа для України в контексті VUCA й мережевої комунікації

Другий термін Дональда Трампа кардинально змінює характер американо-українських відносин, що проявляється як у дипломатичній площині, так і в інформаційному просторі. В умовах VUCA-світу непередбачуваність, невизначеність та неоднозначність зовнішньої політики США формують нову реальність для України, особливо в контексті боротьби проти російської збройної агресії.

Одна з ключових особливостей нової політики США щодо України – зміна риторики та комунікаційних стратегій. Замість послідовної підтримки української державності, адміністрація Д. Трампа дедалі частіше застосовує амбівалентні сигнали, які розмивають

⁶⁶ Carlson, E., & Wheeler, C. (2024). Ten Likely Changes to Immigration Policy Under Trump 2.0. *Journal on Migration and Human Security*, 12(4), 335-349. <https://doi.org/10.1177/23315024241274703>.

⁶⁷ Duche-Pérez, A. B., Medina Rivas Plata, A. R., Gutiérrez-Aguilar, O. A., & Vera-Revilla, C. Y. (2024). Evaluating the impact of U.S. protectionist trade policies. *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, 8(10), 7066. <https://doi.org/10.24294/jipd.v8i10.7066>.

⁶⁸ Ronco, Massimo & Pretorius, Christo. (2024). Revising the Trumpian Legacy in the US Foreign Policy towards Latin America. *Policy Papers*. European Center for Populism Studies (ECPS). September 16, 2024. <https://doi.org/10.55271/pop0003>.

⁶⁹ Maulana, M. A., & Yuliantoro, N. R. (2024). Donald Trump's foreign policy: Withdrawal from international regimes and organizations. *Intermestic Journal of International Studies*, 8(2), 530. <https://doi.org/10.24198/intermestic.v8n2.6>.

⁷⁰ Humire, J. M. (2024). The Foreign Policy Foundations of Trumpism. *Norteamérica, Revista Académica Del CISAN-UNAM*, 19(1). <https://doi.org/10.22201/cisan.24487228e.2024.1.675>.

стратегічну орієнтацію США. Як наслідок, посилюється інформаційна невизначеність для української влади та для міжнародних союзників, що ускладнює координацію дипломатичних і військових ініціатив⁷¹.

Політика інформаційної невизначеності супроводжується посиленням тиску на Київ у питаннях дипломатичних переговорів із Москвою. Вашингтон намагається нав'язати Україні компромісні рішення, що передбачають територіальні поступки або зниження рівня військового опору, використовуючи як політичні, так і медійні засоби⁷². У цьому контексті мережева комунікація стає ключовим інструментом впливу: американська адміністрація активно використовує цифрові медіа для поширення меседжів про «необхідність миру», що послаблює позиції України на міжнародній арені.

Зменшення військової підтримки України, включаючи призупинення постачання зброї та обмеження обміну розвідувальними даними, також є наслідком політики нестабільності в інформаційному просторі. Відмова Вашингтона від стратегічної ясності та спонтанна зміна рішень формують додатковий рівень невизначеності для України, змушуючи її переглядати власні оборонні стратегії⁷³.

Зовнішня політика Д. Трампа також впливає на комунікаційну екосистему всередині України. Зниження рівня підтримки з боку США посилює дискурс про можливий перерозподіл геополітичних союзів, що, у свою чергу, сприяє підвищенню інформаційної вразливості України та поширенню дезінформаційних кампаній з боку Росії⁷⁴. Таким чином, мережева комунікація використовується як інструмент політичного тиску і як механізм розбалансування внутрішньополітичної ситуації.

Враховуючи наведене, політика адміністрації Д. Трампа щодо України може мати довгострокові наслідки, зокрема: поглиблення інформаційного хаосу (нестабільні сигнали з Вашингтона сприяють фрагментації медійного простору та зростанню кількості конспірологічних наративів щодо майбутнього України); ослаблення стратегічного партнерства (зниження рівня військової та дипломатичної підтримки підвищує ризики для безпеки України); зміцнення російського інформаційного впливу (маніпуляції навколо мирних переговорів можуть бути використані Москвою для подальшого тиску на українське суспільство та міжнародних партнерів).

Отже, у розглянутому контексті президентства Д. Трампа VUCA-контекст за мережевої комунікації є значущим в аспекті визначення майбутнього балансу сил у регіоні та впливу на безпекові перспективи України.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Діяльність Д. Трампа може розглядатися в аспекті концепції VUCA, як прояв політичної нестабільності, тісно пов'язаної зі специфікою мережевої комунікації. Соціальні мережі та алгоритмічно керована інформація стали основним інструментом мобілізації прихильників Д. Трампа, сприяючи радикалізації електорату та створенню альтернативної інформаційної реальності. Масове використання цифрових медіа спричинило зростання невизначеності та мінливості політичного середовища. Відсутність єдиного інформаційного поля, поширення дезінформації та посилення емоційного впливу на аудиторію призвели до формування нестійких політичних альянсів та збільшення кількості кризових ситуацій у державному управлінні.

⁷¹ Roth, A. (2025). 'They brought it on themselves': A new low in US-Ukraine relations. *The Guardian*, March 9. Retrieved from <https://www.theguardian.com/world/2025/mar/09/they-brought-it-on-themselves-a-new-low-in-us-ukraine-relations> (accessed 10 March 2025).

⁷² Segura, C. (2025). Trump pone a Zelenski entre la espada y la pared. *El País*, March 9. Retrieved from <https://elpais.com/internacional/2025-03-09/trump-pone-a-zelenski-entre-la-espada-y-la-pared.html> (accessed 10 March 2025).

⁷³ Marson, J., MacDonald, A., & Gordon, M. R. (2025). The America-sized hole in Ukraine's war effort. *The Wall Street Journal*, March 8. Retrieved from <https://www.wsj.com/world/trump-russia-ukraine-arms-intelligence-32855af8> (accessed 10 March 2025).

⁷⁴ Landay, J., & Banco, E. (2025). US cuts intelligence sharing for Ukraine, adding pressure for Russia peace deal. *Reuters*, March 6. Retrieved from <https://www.reuters.com/world/us-cuts-off-intelligence-sharing-with-ukraine-ft-reports-2025-03-05/> (accessed 10 March 2025).

Цифрова стратегія Д. Трампа сприяла поглибленню політичної поляризації, впливаючи на функціонування американських державних інституцій, що ускладнює ефективний політичний діалог і створює передумови для нестабільності у правовій системі США.

Діяльність Д. Трампа вплинула на міжнародну політику, посилюючи контекст VUCA. Акцент на емоційно заряджених меседжах, загострення суперечностей із союзниками та підрив довіри до міжнародних інституцій сприяли дестабілізації глобального порядку. Непослідовність зовнішньополітичних заяв, зроблених через соціальні медіа, посилила невизначеність у відносинах США з НАТО, ЄС і міжнародними партнерами, що ускладнило координацію дипломатичних рішень і сприяло глобальній турбулентності. Зменшення військової присутності США та агресивна тарифна політика створюють непередбачуване середовище для глобальної дипломатії, що відповідає ключовим аспектам VUCA-світу. Ізоляціонізм, протекціонізм і перерозподіл союзницьких відносин США негативно вплинули на стабільність глобальної дипломатії, створюючи нові безпекові виклики.

В умовах триваючої російської агресії нестабільність американської зовнішньої політики ускладнює стратегічне планування в Україні. Інформаційна невизначеність щодо майбутніх кроків США, зменшення військової підтримки й тиск на українське керівництво щодо дипломатичних поступок формують ризики для безпекової ситуації в регіоні. Крім того, цифрові комунікаційні кампанії Д. Трампа сприяють поширенню меседжів, які ставлять під сумнів доцільність підтримки України, що потенційно впливає на суспільні настрої як у США, так і в Європі. Інформаційна невизначеність посилює дезорієнтацію щодо підтримки України серед міжнародних партнерів.

Загалом, політика Д. Трампа набуває рис управління у VUCA-світі, де нестабільність, невизначеність і поляризація стають визначальними факторами державної політики. Його цифрова комунікаційна стратегія загострює внутрішньополітичні конфлікти й трансформує механізми міжнародних відносин, що підкреслює потребу в нових моделях адаптації демократичних систем до мінливого інформаційного середовища та посилення стійкості політичних інституцій у нестабільному світі.

У зв'язку з тим, що саме цифрова комунікація стала головним інструментом впливу на виборців і спосіб управління громадською думкою, що має безпосередні наслідки для політичної стабільності та посилення VUCA-характеристик сучасного світу, розуміння взаємозв'язку між політичними комунікаційними стратегіями та динамікою VUCA важливе для прогнозування наступних змін у внутрішній і в міжнародній політиці.

Діяльність Д. Трампа демонструє здатність цифрової комунікації посилювати прояви VUCA, спричиняючи системні зміни у внутрішній і зовнішній політиці, що підкреслює необхідність розробки нових підходів до управління державними процесами та міжнародною дипломатією в умовах інформаційної нестабільності. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на аналізі довгострокового впливу цифрових технологій на демократичні інституції та можливих шляхів їх адаптації до реалій VUCA-світу.

Ураховуючи розгортання оголошених політичних проєктів і підходів нової адміністрації США, можемо припустити, що й надалі матимуть місце дослідницькі проблеми в аспекті концепції VUCA й колаборативної мережевої комунікації. Тому також у наступних дослідженнях важливо з'ясувати, наскільки адміністрація Д. Трампа є продуктом цього нестабільного середовища або ж навпаки – каталізатором подальшої дестабілізації, використовуючи умови VUCA як інструмент політичного управління.

References

1. Agarwal, K. (2024). How does political polarization impact legislative gridlock and policy-making processes. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 29(10), 53-64. <https://doi.org/10.9790/0837-2910065364>.
2. Aoki, S. (2021). About variability, uncertainty, complexity and ambiguity. *Inter Faculty*, 11, ix–xvi. Retrieved from https://tsukuba.repo.nii.ac.jp/record/2003283/files/IF_11-ix.pdf (accessed 10 March 2025).
3. Beauchamp, Z. (2024). The increasingly bizarre — and ominous — home stretch of Trump's 2024 campaign. *Vox*, October 18. Retrieved from <https://www.vox.com/politics/378299/trump-military-threat-dancing-town-hall> (accessed 10 March 2025).

4. Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What a difference a word makes: Understanding threats to performance in a VUCA world. *Business Horizons*, 57(3), 311–317. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2014.01.001>.
5. Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What VUCA really means for you. *Harvard Business Review*, 92(1/2).
6. Bissonette, D. (2020). “Modern Day Presidential:” Donald Trump and American politics in the age of Twitter. *The Journal of Social Media in Society*, 9(1). Retrieved from <https://thejsms.org/index.php/JSMS/article/view/472> (accessed 10 March 2025).
7. Boczkowski, P. J., & Papacharissi, Z. (Eds.). (2018). *Trump and the media*. MIT Press.
8. Bodenhausen, G. V., & Peery, D. (2009). Social categorization and stereotyping in vivo: The VUCA challenge. *Social and Personality Psychology Compass*, 3(2), 133–151. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2009.00167.x>
9. Bolden, R. (2019). Leading in turbulent times: Learning to live with paradox. *ILA Member Connector*. Retrieved from <https://uwe-repository.worktribe.com/output/913527>. (accessed 10 March 2025).
10. Bousquet, A., & Geyer, R. (2011). Introduction: complexity and the international arena. *Cambridge Review of International Affairs*, 24(1), 1–3. <https://doi.org/10.1080/09557571.2011.558713>.
11. Brett-Crowther, M. (2018). Turbulent politics, stable science, relevant ethics. *International Journal of Environmental Studies*, 75(1), 3–15. <https://doi.org/10.1080/00207233.2017.1406726>.
12. Calvosa, M. and Franco, I. (2022). Descomplicando o VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity). XLVI Encontro da ANPAD – EnANPAD 2022. On-line – 21–23 de set de 2022 2177–2576. Retrieved from <https://bit.ly/3Yr43b0>. (accessed 10 March 2025).
13. Carlson, E., & Wheeler, C. (2024). Ten Likely Changes to Immigration Policy Under Trump 2.0. *Journal on Migration and Human Security*, 12(4), 335–349. <https://doi.org/10.1177/23315024241274703>.
14. Chayka, K. (2025). Donald Trump’s A.I. propaganda. *The New Yorker*, March 5. Retrieved from <https://www.newyorker.com/culture/infinite-scroll/donald-trumps-ai-propaganda> (accessed 10 March 2025).
15. Costa, B. F. (2021). Donald Trump's political communication on facebook – an analysis of the pre-election period (2020). *Thematic Dossier: International Relations and Social Networks*, July. <https://doi.org/10.26619/1647-7251.DT21.8>.
16. de Paz González, I., & Contreras Ramírez, J. L. (2019). Expansion of Corporative Free Speech and the Ongoing Constitutional Crisis in the United States. *Dikaion*, 28(2). <https://doi.org/10.5294/dika.2019.28.2.2>.
17. Díez-Gracia, A., Sánchez-García, P., & Martí-n-Román, J. (2023). Disintermediation and disinformation as a political strategy: use of AI to analyse fake news as Trump’s rhetorical resource on Twitter. *Profesional De La información*, 32(5). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.sep.23>.
18. Diop, M. (2024). An analysis of leadership and political scandals under the Trump administration: 2017–2021. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 13(9). Retrieved from <https://www.ijsr.net/getabstract.php?paperid=SR24921180723>. (accessed 10 March 2025).
19. Dodds, P. S., Minot, J. R., Arnold, M. V., Alshaabi, T., Adams, J. L., Reagan, A. J., & Danforth, C. M. (2021). Computational timeline reconstruction of the stories surrounding Trump: Story turbulence, narrative control, and collective chronopathy. *PLOS ONE*, 16(12), e0260592. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0260592>.
20. Domínguez-García, R., Méndez-Muros, S., Pérez-Curiel, C., & Hinojosa-Becerra, M. (2023). Political polarization and emotion rhetoric in the US presidential transition: A comparative study of Trump and Biden on Twitter and the post-election impact on the public. *Profesional De La información*, 32(6). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.nov.06>.
21. Duche-Pérez, A. B., Medina Rivas Plata, A. R., Gutiérrez-Aguilar, O. A., & Vera-Revilla, C. Y. (2024). Evaluating the impact of U.S. protectionist trade policies. *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, 8(10), 7066. <https://doi.org/10.24294/jipd.v8i10.7066>.
22. Fedoniuk, S. (2023). The VUCA-nature of modern protest communication. *Journal of Applied Journalism & Media Studies*, 12(2), 205–222. https://doi.org/10.1386/ajms_00114_1

23. Filippov, A. (2025). How Trump addressed Congress and what his statements on Ukraine mean. *European Pravda*, March 5. Retrieved from <https://www.eurointegration.com.ua/eng/news/2025/03/5/7206452/> (accessed 10 March 2025).
24. Fraser, C. (2020). Donald J. Trump and the politics of democratic dysfunction. *Fast Capitalism*, 17(1). <https://doi.org/10.32855/fcapital.202001.010>.
25. Grover, P., Kar, A. K., Dwivedi, Y. K., & Janssen, M. (2019). Polarization and acculturation in US Election 2016 outcomes – Can Twitter analytics predict changes in voting preferences. *Technological Forecasting and Social Change*, 145, 438–460. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2018.09.009>.
26. Horan, J., Brubaker, J., King, A., & Meinhold, S. (2024, August 13). Tweet like Trump: Political branding and Twitter usage among congressional candidates in 2020 and 2022. *Social Science Quarterly*. <https://doi.org/10.1111/ssqu.13430>.
27. Humire, J. M. (2024). The Foreign Policy Foundations of Trumpism. *Norteamérica, Revista Académica Del CISAN-UNAM*, 19(1). <https://doi.org/10.22201/cisan.24487228e.2024.1.675>.
28. Isenstadt, A. (2024). Inside Trump's push to win over the 'bro' vote. *Politico*, October 9. Retrieved from <https://www.politico.com/news/2024/10/09/trump-bro-vote-hawk-tuah-girl-00183129> (accessed 10 March 2025).
29. Jain, K., Bapna, M., Garg, A., & Jain, J. (2022). Influence of Social Media on Electorate's Perception towards Political Party and Its Brand Building. *Res Militaris*, 12(6). Retrieved from <https://resmilitaris.net/uploads/paper/10b4302c118413e6112cc72eb3f99c49.pdf> (accessed 10 March 2025).
30. Jiang, F. (2023). The Impact of Mass Media on Vote Structure and Party Politics in U.S. Elections in the Framework of Trumps Populism. *Lecture Notes in Education Psychology and Public Media*. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/b306/2edc188c718cf55b2807d323038d7c3418ee.pdf> (accessed 10 March 2025).
31. Khan, S. (2024). The bold marketing tactics behind Trump's return: Twitch, Logan Paul, and a surprise endorsement. *Adweek*, November 5. Retrieved from <https://www.adweek.com/social-marketing/trumps-bold-marketing-tactics-in-2024/> (accessed 10 March 2025).
32. Kim, B. (2024). Social media and political polarization. *Journal of Media Law, Ethics and Policy Research*, 23(1), 1–46. <https://doi.org/10.26542/JML.2024.4.23.1.1>.
33. Landay, J., & Banco, E. (2025). US cuts intelligence sharing for Ukraine, adding pressure for Russia peace deal. *Reuters*, March 6. Retrieved from <https://www.reuters.com/world/us-cuts-off-intelligence-sharing-with-ukraine-ft-reports-2025-03-05/> (accessed 10 March 2025).
34. Liu, H., Lee, C., & Goh, J. (2024). Introduction: Agile governance for a volatile, uncertain, complex, and ambiguous world. *Global Policy*. <https://doi.org/10.1111/1758-5899.13439>.
35. Marson, J., MacDonald, A., & Gordon, M. R. (2025). The America-sized hole in Ukraine's war effort. *The Wall Street Journal*, March 8. Retrieved from <https://www.wsj.com/world/trump-russia-ukraine-arms-intelligence-32855af8> (accessed 10 March 2025).
36. Maulana, M. A., & Yuliantoro, N. R. (2024). Donald Trump's foreign policy: Withdrawal from international regimes and organizations. *Intermestic Journal of International Studies*, 8(2), 530. <https://doi.org/10.24198/intermestic.v8n2.6>.
37. Naves, M.-C. (2020). Donald Trump et les médias. In *Trump (Pouvoirs, n°172)*, pp. 75–85. Paris: Seuil. Retrieved from <https://revue-pouvoirs.fr/donald-trump-et-les-medias/> (accessed 10 March 2025).
38. Purdie-Vaughns, V., & Eibach, R. P. (2008). Intersectional invisibility: The distinctive advantages and disadvantages of multiple subordinate-group identities. *Sex Roles*, 59(5–6), 377–391. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9424-4>.
39. Reshetar, O. (2024). Impoliteness strategy in Donald Trump's election campaign discourse. *Věda a perspektivy*, 1(32), 158–168. [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1\(32\)-158-168](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1(32)-158-168).
40. Robertson, D. (2024). Elon Musk goes all-in for Trump: The suddenly MAGA tycoon is pushing the boundaries of what social platforms (and tycoons) have done in politics. *Politico*, November 5. Retrieved from <https://www.politico.com/news/2024/11/05/elon-musk-trump-twitter-x-election-00187467> (accessed 10 March 2025).

41. Rodríguez Andrés, R. (2018). Trump 2016, ¿presidente gracias a las redes sociales? *Palabra Clave*, 21(3). Retrieved from <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6496368> (accessed 10 March 2025).
42. Ronco, Massimo & Pretorius, Christo. (2024). Revising the Trumpian Legacy in the US Foreign Policy towards Latin America. *Policy Papers*. European Center for Populism Studies (ECPS). September 16, 2024. <https://doi.org/10.55271/pop0003>.
43. Roth, A. (2025). 'They brought it on themselves': A new low in US-Ukraine relations. *The Guardian*, March 9. Retrieved from <https://www.theguardian.com/world/2025/mar/09/they-brought-it-on-themselves-a-new-low-in-us-ukraine-relations> (accessed 10 March 2025).
44. Santos, S., & Griebeler, M.D. (2020). Political Polarization and Blatant Lies on Social Media. *Political Behavior: Cognition*. Retrieved from <https://www.semanticscholar.org/paper/Political-Polarization-and-Blatant-Lies-on-Social-Santos-Griebeler/b50eb73b89c2c9c7e32a64ebba4154c2b78411d3> (accessed 10 March 2025).
45. Schlott, R. (2024). Trump's savvy memes and flashy edits trounce Harris in war for precious views from young voters. *New York Post*, October 29. Retrieved from <https://nypost.com/2024/10/29/us-news/trump-is-beating-harris-in-the-tiktok-war-heres-why/> (accessed 10 March 2025).
46. Segura, C. (2025). Trump pone a Zelenski entre la espada y la pared. *El País*, March 9. Retrieved from <https://elpais.com/internacional/2025-03-09/trump-pone-a-zelenski-entre-la-espada-y-la-pared.html> (accessed 10 March 2025).
47. Siswanto, S. (2018). *Kepemimpinan Donald Trump dan Turbulensi Tatanan Dunia* [Donald Trump's Leadership and the Turbulence of the World Order]. *Jurnal Penelitian Politik*, 15(1). <https://doi.org/10.14203/jpp.v15i1.735>.
48. Stiehm, J. H. (2002). *The U.S. Army War College: Military education in a democracy*. Philadelphia, PA: Temple University Press.
49. Stromer-Galley, J., Kim, P., Khoury, C., McKernan, B., Hemsley, J. (2022). Seeding Doubts About Voting: Trump and Biden Rhetoric Online in the 2020 U.S. Presidential Election. *Paper presented at AoIR 2022: The 23rd Annual Conference of the Association of Internet Researchers*. Dublin, Ireland, 2-5 November. Retrieved from <https://spir.aoir.org/ojs/index.php/spir/article/view/13090/10989> (accessed 10 March 2025).
50. Tasente, T., & Rus, M. (2019). Donald Trump's social media communication or the voice of a man is stronger than the voice of an institution. *Technium Social Sciences Journal*, 1(1), 1–8. <https://doi.org/10.47577/tssj.v1i1.27>.
51. Teruel-Rodriguez, L. (2023). Increasing political polarization with disinformation: A comparative analysis of the European quality press. *Profesional De La información*, 32(6). <https://doi.org/10.3145/epi.2023.nov.12>.
52. Vescio, T. K., Judd, C. M., & Kwan, V. S. Y. (2004). The crossed-categorization hypothesis: Evidence of reductions in the strength of categorization, but not intergroup bias. *Journal of Experimental Social Psychology*, 40(4), 478–496. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2003.09.005>.
53. Whiteman, W. E. (1998). *Training and educating army officers for the 21st century: implications for the United States military academy*, Carlisle, PA: US Army War College.

Стаття надійшла / Received: 10.03.2025

Схвалено / Accepted: 26.06.2025